

**LAUDATIO ÎN ONOAREA
DOAMNEI TATIANA MANOLE,
DOCTOR HABILITAT ÎN ECONOMIE, PROFESOR UNIVERSITAR,
CONSULTANT ȘTIINȚIFIC
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE**

Activitatea de cercetare reprezintă un aspect important în cariera doamnei profesor Tatiana Manole, care se distinge printre cercetătorii de vârf din domeniul economic, pe filiera managementului finanțelor publice. Inițiind cercetări notabile în plan teoretic și metodologic, organizând investigații empirice asupra unor aspecte și teme de importanță națională, s-a remarcat prin abordări științifice moderne și relevante în contextul reformelor economice și gestionării finanțelor publice la nivel local.

Având studii superioare în mai multe domenii, are măiestria și vocația de a combina activitatea didactică cu pasiunea și efortul continuu pentru cercetare. Absolvind cu mențiune facultatea de istorie și filologie la Universitatea de Stat din Moldova (1963), obține specialitatea de învățător de istorie și limbă moldovenească, pe care o practică la Școala pedagogică din orașul Soroca (1963-1970). Activitatea pedagogică o continuă și în următorii 14 ani (1971-1985) la Tehnicumul Tehnologic din or. Chișinău, în calitate de profesor de economie politică, perioadă în care face și studii de doctorat la facultatea de economie a Universității de Stat „M. Lomonosov” din Moscova (1982-1985), unde susține cu succes teza și titlul științific „Doctor în științe economice”(1985). A urmat consecvent toate treptele carierei didactice de la lector universitar, lector superior, conferențiar, profesor universitar. De asemenea, experiența acumulată de-a lungul anilor i-a facilitat recunoașterea în rândul cercetătorilor de vârf, fiind invitată ca profesor, pentru a ține prelegeri în numeroase instituții academice din țară: Universitatea Tehnică din Moldova, Academia de Studii Economice din Moldova, Academia de Administrare Publică de pe lângă Guvernul RM ș.a. Dar activitatea didactică nu a fost un obstacol pentru cercetare. Comunicarea și interacțiunea directă a Dnei profesor T. Manole cu studenții, profesorii, funcționarii publici a stimulat interesul pentru cercetarea problemelor majore și propunerea soluțiilor în gestionarea finanțelor publice.

La Institutul Național de Cercetări Economice Dna profesor T. Manole activează din anul 2011 până în prezent în funcție de consultant științific principal. Cu o experiență bogată în spate s-a implicat activ în proiectele instituționale și a scos în evidență profunzimea abordărilor realizate, consistența acestora și rolul lor în dezvoltarea continuă a domeniului finanțelor din RM. Activitatea sa de cercetare este organizată pe două dimensiuni principale:

finanțele publice și bugetul. Interesul științific în acest domeniu este axat pe: consolidarea financiară la nivelul unităților administrativ-teritoriale; descentralizarea financiară și cea fiscală; pe reforma bugetară la nivel local și impactul ei asupra consolidării financiare.

La nivel central, subiectul principal de cercetare este corelarea dintre datoria publică, deficitul bugetar și politica fiscală cu mutarea accentelor contemporane față de conceptele clasice, pentru care acești indicatori financiari prezintă un interes de cercetare.

Studiile efectuate în proiectul de cercetare instituțională (2011-2014) au elucidat aspecte teoretice și contribuții metodologice și aplicative asupra unor aspecte ce țin de *Mecanismele eficientizării managementului finanțelor publice în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană*. Investigațiile dnei profesor vizează cercetarea metodelor științifice, instrumentelor practice și elaborarea ansamblului de măsuri conceptuale privind perfecționarea managementului finanțelor publice. Rezultatul acestui proiect s-a finalizat cu o lucrare de excepție ce reflectă o analiza complexă și profundă a mecanismelor financiare. Monografia dnei dr. hab. T. Manole „Managementul finanțelor publice”, editată în anul 2016, reprezintă o valoare științifică, o contribuție deosebită în literatura de specialitate, dar și un suport aplicativ pentru autoritățile publice.

Un alt subiect actual, investigat și propus autorităților este despre descentralizarea fiscală și autonomia financiară a colectivităților locale. Demersul teoretic este completat de analiza variatelor aspecte practice și de formularea unor recomandări de perfecționare legislativă și de consolidare instituțională. Este o cercetare cu impact social și economic, abordată de dna T. Manole încă de la începutul anilor 2000, fiind și tema de cercetare a tezei de doctor habilitat în științe economice. Acest subiect a fost tratat și analizat în peste 20 de lucrări științifice publicate în diverse reviste și culegeri științifice și este un suport consistent pentru studiu și cercetare a domeniului finanțelor publice. Rezultatele științifice obținute de Dna profesor T. Manole au demonstrat o cunoaștere profundă a realității, a practicilor europene și a celor din spațiul țărilor euro-asiatice. Multiple lucrări metodice, monografii, tratate economice și ghiduri practice incluse în acest studiu biobibliografic, reprezintă percepția și argumentarea științifică într-un domeniu temeinic a economiei naționale și anume în consolidarea finanțelor publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

Activitatea științifică o putem aprecia prin prisma multiplelor realizări și aprecieri. Profesorul, dr. hab. Tatiana Manole a elaborat și publicat 14 monografii și peste 150 de articole științifice dintre care 20 sunt publicate în reviste internaționale, iar 9 articole se regăsesc în revista instituțională „Economie și

Sociologie”, la care este și membru în colegiul de redacție. Valoarea acestor publicații este ilustrată mai bine de numărul de citări acumulate (114), de vizibilitatea lucrărilor în mediul academic online (Google scholar).

Prezența Domniei sale se regăsește în toate edițiile Conferinței internaționale „Creșterea economic în condițiile globalizării”, organizată anual de către INCE și publicând peste 20 de articole în lucrările conferinței.

Recunoașterea activității științifice de excepție este dovedită de participarea în Consiliului de administrare al Ligii Economistilor și Contabililor din RM (2002-prezent), membru al școlii doctorale la specialitatea „Finanțe” și în alte consilii științifice și metodice instituționale. O amplă activitate a manifestat în calitate sa de expert național la fundația „Viitorul” pe problemele managementului financiar la nivelul unităților administrativ-teritoriale, expert național și cercetător al INCE în proiectul „Asistența APL țintă în consolidarea capacității de management a finanțelor publice locale” în cadrul căruia a elaborat *Studiul de evaluare a impactului implementării noului sistem de finanțe publice locale în comunitățile pilot*” (r. Ocnița, r. Râșcani, r. Basarabeasca, mun. Chișinău), cu suportul PNUD.

Aprecierile și recunoașterea contribuțiilor științifice și abilităților de profesor universitar ale Dnei Tatiana Manole sunt exprimate prin distincțiile înalte oferite de către Academia de Științe a Moldovei – medalia „Dimitrie Cantemir”, pentru contribuție substanțială la cercetarea economică și promovarea valorilor științifice (2018) și Premiul mare al AȘM „Paul Bran” De asemenea este deținătoarea titlului onorific „Colaborator emerit al Academiei de Administrare Publică” (2008) și alte numeroase diplome de excelență, diploma de onoare, medalii jubiliare.

În semn de prețuire a personalității Dumneavoastră, care a adus contribuții remarcabile cercetării și învățământului superior național, în calitate de membru al unei generații ce prin muncă și dăruire, vocație și profesionalism a dat sens unei etape importante din existența comunității academice a Republicii Moldova, în numele întregului colectiv al Institutului Național de Cercetări Economice, vă transmit și pe această cale cele mai sincere felicitări cu urării de mulți ani prosperi, putere, voință și inspirație pentru noi realizări profesionale și personale.

***Cu înaltă recunoștință și grațitudine,
Membru corespondent al AȘM Alexandru STRATAN,
Doctor habilitat în economie, profesor universitar,
Director al Institutului Național de Cercetări Economice***